

Televisio, tuo sisäänsä sulkeva ympäristö

Tohtori Cecelia Tichi toimii professorina Vanderbiltn yliopistossa Yhdysvalloissa englannin kielen ja kirjallisuuden laitoksella. Hän on tutkinut erityisesti kirjallisuuden ja teknologian suhteita ja yhdistellyt tuotannossaan omaperäisesti Yhdysvaltain historian tutkimusta, populaarikulttuurista analyysia ja tekstuaalista lähilukua. Oheinen artikkeli "Huumeet, vastaanpuhuminen ja teletietoisuus" on julkaistu alunperin Tichin teoksessa *Electronic Hearth: Creating an American Television Culture* (Oxford UP 1991, 104-128). Kirja on laaja katsaus tapoihin, joilla yhdysvaltalaisia televisioymmärryksiä on tuotettu ja purettu television alkua ajoista 1980-luvun lopulle.

Electronic Hearth jäsentyy McLuhanilaiselle ajatukselle mediaympäristön tuottamisesta: Pelkkänä esineenä, objektina televisio on tilaa vievä laatikko. Televisio on kuitenkin myös tilallisuus itsessään, mediaympäristö, ja siten huomaamaton mutta sinnikkään läsnäoleva. Mediaympäristö ei myöskään puhu itse puolestaan, vaan se vaatii ymmärrettäväksi tullakseen aktiivista kuvailua, nimeämistä ja kuvitamista. Näin ollen ympäristön kuvaajat ja erittelijät osallistuvat samalla aktiiviseen merkityksenantoon kommentoidessaan, tulkitessaan ja selittäessään mediaympäristöä. Toisin kuin McLuhan esittää, tulkitsevien tekstien muokkaama tv-ympäristö voidaan, ja se tulee, Tichin mukaan tehdä näkyväksi – meidän täytyy nähdä tv-ympäristö ja paikkamme siinä. Tämä on lyhyesti sanottuna *Electronic Heart* missio.

Missä mediaympäristöä sitten tuotetaan? Tichin mukaan tv-ympäristön kuvauksia on kasaantunut neljän vuosikymmenen ajan erilaisissa julkisissa diskursseissa mainoksista opaskirjoihin, romaaneista sarjakuviin, asiantuntija- ja tutkijalausunnoista tv-sarjoihin, sanoma- ja aikakauslehtiin, niin populaari- kuin korkeakulttuuriinkin teksteihin. Ne ovat kuvanneet eri tavoin tv-ympäristöä sen sosiaalisine, moraalisine ja lingvivistisine ulottuvuuksineen, selittäneet televisiokulttuurissa tapahtuneita muutoksia ja antaneet sille sosiokulttuurisia merkityksiä. Tulkitsevat tekstit sekä muokkaavat tv-ymmärryksiä että kommentoivat niitä ja tuottavat merkityksistä tiheän, moniaineksisen ja usein sisäisesti ristiriitaisen mediaympäristön. Niinpä esimerkiksi kaunokirjallisuudessa tuotetut tv-katselun kuvaukset eivät ole Tichin katsannossa irrallisia tekstuaalisia harjoituksia, vaan kiinteä osa mediaympäristön diskursiivista tuottamista ja aina yhteydessä kulttuurissa kiertäviin kuvauksiin ja ymmärryksiin television ja katsojan suhteesta.

Artikkelissa "Huumeet vastaanpuhuminen ja teletietoisuus" Tichi lukee erilaisia ymmärryksiä tv-katsojan mielestä ja mentaliteetista mainoksissa, muistelmissa, pilakuvissa, kaunokirjallisuudessa, tutkimuksessa ja aikalaismmenteissa. Tichi erittelee kolme pääsuuntausta ja katsojaymmärrystä: kuvan huomaaman sohva-

perunan, aktiivisen kanavilla hyppivän vastaanpuhujan sekä "teletietoisen", samanaikaisesti sekä televisiota että muuta ympäristöään havainnoivan katsojan. Nämä diskurssit sijoittuvat yhdysvaltalaiskulttuurin muutoksiin ja murrokseen 1950-luvulta eteenpäin ja on selvää, että näissä tv-katsojuuden käsitteellistyksissä on aina kyse myös paljon muusta kuin televisiosta.

Electronic Hearthin muissa osioissa tarkastellaan tapoja, joilla televisio on luonnollistettu yhdysvaltalaiskotien vakiovarusteeksi ja millaisia lisämerkityksiä sille on annettu. Muita teemoja ovat mm. television varhainen artikulointi katsojan ihmemaahan kuljettavana välineenä sekä toisaalta modernina, perhettä yhdistävänä kotilietenä, television, yksityisyyden, ruumiillisuuden ja seksuaalisuuden suhteet, television suhde vapaa-aikaan, tavat kuvata merkkihenkilöitä ja auktoriteetteja, televisio- ja kirjakulttuurin törmäykset sekä ymmärrykset lasten ja television suhteista. Tutkitut tapaukset edustavat kaikki aktiivisia merkitystuotannon kenttiä, joissa televisiota on paikannettu niin kotoisena esineenä kuin ideologisena välineenäkin.

Tichi on ajattelijana erittäin laaja-alainen. Hänen muita teoksiaan ovat *High Lonesome: The American Culture of Country Music* (University of North California Press, 1994), *Shifting Gears: Technology, Literature, and Culture in Modernist America* (Duke UP, 1987) sekä *New World, New Earth: Environmental Reform from Puritans to Whitman* (Yale UP 1979). Lisäksi hän on toimittanut antologian *Readin' Country Music: Steel Guitars, Opry Stars, & Honky Tonk Bars* (Duke UP, 1995) ja julkaissut kolme rikosromania sukunimellä Tishy. Tällä hetkellä Tichi tekee tutkimusta amerikkalaisista ruumiskäsityksistä ja ympäristöstä.